

ΛΕΥΚΗ.

Διήγημα ρωσικόν.

Ἐπανηρχόμην ἐκ Τίφλιδος ἐπὶ ἵππων μισθωμένων. Τὸ ἀμάξιόν μου μόνον τὸν μάρσιπόν μου περιεῖχε σχεδὸν πλήρη σημειώσεων τὰς ὁποίας ἔγραφα κατὰ τὴν ἐν τῇ Γεωργίᾳ περιήγησίν μου. Κατὰ καλὴν σου τύχην ἀπώλεσα τὰς ἡμέσεις· κατὰ καλὴν μου τύχην ἔσωσα μερικὰς, καθὼς καὶ τὰ πράγματά μου.

Ὁ ἥλιος ἐκρύπτετο ὀπίσθεν τῶν ὑψηλῶν καὶ χιονοσκεπῶν κορυφῶν, ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Κοιχκούρ. Ὁ ἀμαξηλάτης μου ὅστις ἦτο Ὀσσέτης ἐτραγώδει μεγάλη τῇ φωνῇ καὶ ἐμάστιζε ἀκμαίως τοὺς ἵππους τοῦ ἐπιθυμῶν νὰ φθάσῃ ἐπὶ τοῦ ὄρους πρὸ τῆς νυκτός. Ἡ κοιλάς εἶναι θαυμασίη. Πανταχόθεν ἀπρόσιτα ὄρη, βράχοι ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεικαυμένοι καὶ ὑπὸ πρασίνου χλόης ἐστεμμένοι καὶ βαθεῖαι βρυματιαὶ εἰς πάσας τὰς κορυφὰς γραμμαὶ ἀργυροχρόου χιόνος· εἰς τὸν μυχὸν σκοτεινοτάτου τινὸς στενοῦ ῥέει ὁ ποταμὸς Ἀράγκας· συνενοῦται δὲ πρὸς ἄλλον τινα ποταμὸν καὶ λάμπει μακρὰν ὡς λεπιδωτὴς ὄρις ἢ ὡς ἀργυροῦν νῆμα.

Ἐστάθηνμεν εἰς τὰς ὑπώρειας τοῦ ὄρους τοῦ Κοιχκούρ. Πέριξ τοῦ ταχυδρομικοῦ σταθμοῦ ἦσαν συνηθροισμένοι περὶ τοὺς εἴκοσι Γεωργίους καὶ ὄρεινους, μένοντες ἐκεῖ ὅπως διακυβερεύσωσιν καὶ μεγάλον κράτον προξενούντες. Ἐπειδὴ δὲ τὸ φθινόπωρον ἐπλησίαζε καὶ ὑπῆρχε ψιλὸς πάγος καὶ τὸ ὄρος ἔχει βεβαίως δύο οὐρεσιῶν μῆκος, ἐμίσθωσα ἕξ βόας καὶ τινὰς Ὀσσέτας. Εἰς τούτων ἔφερε τὸν μάρσιπον, οἱ δὲ λοιποὶ συνώδευον τοὺς βόας διὰ τῶν κραυγῶν των.

Ὅπισθεν μου ἤρχετο ἄλλο ἀμάξιον τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο πολὺ φορτωμένον· ἐσύρετο ὁμῶς ὑπὸ τεσσάρων μόνον βοῶν μετ' εὐκολίας ἥτις μὲ ἐξέπληξε· ὁ κύριος αὐτοῦ ἠκολούθει καπνίζων ἐν μικρῇ πίτᾳ Καβαρδίνου ἀργυροκοσμῆτω. Ἐρόρει στολὴν ἀξιοματικοῦ, ἄνευ ἐπωμίδων καὶ κρικασιανῶν πῖλον. Ἐφαίνετο πεντηκοντούτης καὶ τὸ μέλαν αὐτοῦ πρόσωπον εἰδείκνυεν ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐγνώριζε τὸν ἥλιον τοῦ Καυκάσου. Ὁ δὲ λευκὸς μύσταξ ἀντέφασκε πρὸς τὸ σταθερὸν αὐτοῦ βᾶδισμα καὶ τὸ βέβαιον ἦθος. Ἐπλησίασα καὶ τὸν ἐχαιρέτισα· ἀπέδωκε δὲ σιωπῶν τὸν ἀσπασμὸν, ἐκπέμψας πρὸς ἐμὲ μέγα νέφος καπνοῦ.

« Εἴμεθα συνοδοιπόροι, μὲ φαίνεται. »

Ἐχαιρέτισεν ἐκ νέου.

« Πηγαίνετε βεβαίως εἰς Σταυρόπολιν; »

— Μάλιστα, κύριε. . . μὲ χρήματα τοῦ ταμείου.

— Εἰπάτε με παρακαλῶ, πῶς τέσσερα βώδια εὐρουν τόσον εὐκόλᾳ τὸ βαρὺ ἀμάξιόν σας ἐν ᾧ ἕξ

καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Ὀσσέτων τούτων μόλις κατορθόνουν νὰ κινήσουν τὸ εἰδικόν μου τὸ ὁποῖον εἶναι κενόν; »

Ἐμειδίασε καὶ μὲ παρατήρησε μὲ ἦθος ἐμφαντικόν.

« Βεβαίως δὲν εἴσθε πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν Καυκάσον; »

— Πρὸ ἐνός ἔτους » ἀπεκρίθη.

Νέον μειδιάμα.

« Τί λέγετε; »

— Ὅτι οἱ Ἀσιχνοὶ αὐτοὶ εἶναι ἄθλια ζῶα. Νομίζετε ὅτι σὰς βοηθοῦν ἐπειδὴ φωνάζουν; καὶ ποῖος καταλαμβάνει τί λέγουν; Ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ κανεὶς; . . γδύνουν τοὺς περιηγητάς . . . Εἶναι χαδευμένοι οἱ πονηροί. Θὰ ἰδῆτε, θὰ σὰς ζητήσουν καὶ ἄλλα διὰ νὰ πῖουν. Τοὺς γνωρίζω καὶ δὲν θὰ ἐπάρουν τίποτε ἀπὸ ἐμέ.

— Ἵπηρετεῖτε πρὸ καιροῦ ἐδῶ;

— Ἵπηρετήσα ὑπὸ τὸν Ἀλέξιον Πέτροβις Ἐρμαλάγ, ἀπεκρίθη ἀνορθούμενος. Ἦμην ἀνθυπολοχαγὸς ὅτε ἔγινεν ἀρχηγὸς τοῦ πεζικοῦ καὶ ὑπ' αὐτὸν προώδευσα δύο βαθμοὺς διὰ πολέμου πρὸς τοὺς ὄρεινους.

— Καὶ τώρα; . . .

— Τώρα εἶμαι εἰς τὸ 3 τάγμα τῆς γραμμῆς. . . Καὶ σεῖς; ἐὰν πρέπη νὰ τολμήσω νὰ σὰς ἐρωτήσω. »

Τὸ εἶπα, καὶ ἐξηκολουθήσαμεν βαδίζοντες σιωπηλοὶ ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον. Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους εὗρομεν χιόνον. Μετ' ὀλίγον ὁ ἥλιος ἔδυσε καὶ ἡ νύξ ἦλθε χωρὶς νὰ προηγηθῇ λυκόφως, ὅπως συμβαίνει εἰς τὰ μεσημερινὰ μέρη· χάρις εἰς τὴν ἀντανάκλασιν τῆς χιόνος ἠδυνάμεθα εὐκόλως νὰ διακρίνωμεν τὴν ὁδὸν ἥτις ἐξηκολούθει διὰ τοῦ ὄρους. Ἀνεβίθασα τὸν μάρσιπόν μου εἰς τὸ ἀμάξιον καὶ ἀντικατέστησα δι' ἵππων τοὺς βόας καὶ ἔβριψα τελευταῖον βλέμμα εἰς τὴν κοιλάδα· ἀλλὰ πυκνὴ ὁμίχλη ἔξ ὧλων τῶν στενῶν ὡς κύμα ἐκθρόσκειτο ἐκάλυπτε αὐτὴν ἐντελῶς· οὐδεὶς δὲ κρότος ἐφθανε μέχρις ἡμῶν. Μετ' ὀλίγον οἱ Ὀσσέται μὲ περιεκύκλωσαν ζητοῦντες νὰ τοὺς κεράσω· ἀλλ' ὁ λοχαγὸς ὕψωσε τόσῃ ἀπειλητικῇ φωνῇ ὥστε ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

« Τί λαὸς! εἶπεν ὁ λοχαγὸς δὲν εἰςέβρουν νὰ εἰποῦν ψωμί βρωσικόν· ἀλλ' ἔμαθαν νὰ λέγουν· « Κύριε ἀξιοματικὲ κέρασέ με ». Τὸ κατ' ἐμὲ, οἱ Τάταροι εἶναι καλλίτεροι διότι δὲν πίνουν. »

Μία λεύγα ἔμενε διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν πρῶτον ταχυδρομικὸν σταθμόν. Πάντα περὶ ἡμᾶς ἦσαν ἡσυχά, ὥστε καὶ τῆς μυίας πετώσης ὁ κρότος τῶν πτερῶν ἠδύνατο ν' ἀκουσθῇ. Βαθὺ στενὸν ἐξεστίνετο ἀριστερόθεν, ἐμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν βαθυκύανα ὄρη βαθέως κατατετμημένα καὶ χιονοσκεπῇ ἐσχηματίζοντο ἐπὶ οὐρανοῦ ὠχροῦ, διατηρούντος ἔτι τὰς τελευταίας τῆς δύσεως λάμψεις. Οἱ ἀστέρες ἤρχίζον νὰ λάμπωσιν εἰς τὸ στερέωμα καὶ μὲ ἐφαίνοντο

πλέον ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ἢ κατὰ τὰ βόρεια μέρη. Ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ βράχοι μέλανες καὶ γυμνοί, τῇδε κἀκεῖσε τινὲς θάμνοι ἡμιεκακλυμένοι ὑπὸ χιόνος· εἰς τὸν αἰθέρα πλήρης νηνεμία. Ἐν τῇ νεκρικῇ ταύτῃ σιγῇ τῆς φύσεως μόνον ἡ ταχεῖα τῶν τριῶν μου ἵππων ἀναπνοὴ ἠκούετο καὶ ὁ ἄνισος ἦχος τοῦ ῥωσικοῦ κωδωνίου.

« Θὰ ἔχωμεν ὠραιότατον καιρὸν αὔριον. »

Ὁ λοχαγὸς δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου ὑψηλὸν ὄρος κατάντικρυ ἡμῶν κείμενον.

« Τί εἶναι; ἠρώτησα.

— Εἶναι τὸ ὄρος Γού.

— Καὶ λοιπόν!

— Ἰδέτε πῶς καπνίζει.

Καὶ τῷ ὄντι τὸ ὄρος τὸ ὁποῖον ὁ λοχαγὸς ἔδειξε, ἐκάπνιζεν, ἐλαφρὰ νέφη διωλίσθαινον ἐπὶ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ἐκάθητο νέφος τόσῳ μέγξ, ὥστε ἐφαίνετο ὡς κηλὶς ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ οὐρανοῦ.

Διεκρίνομεν ἤδη τὸν σταθμὸν καὶ τὰς στέγας τῶν περὶ αὐτὸν οἰκιῶν. Ἐλαμπὸν ἤδη τὰ φιλόξενα φῶτα ὅτε ἀνεμὸς ὑγρὸς καὶ ψυχρὸς ἤρξατο νὰ πνέῃ. Βροχὴ δὲ ψιλὴ καὶ διαπεραστικὴ ἐπιπτε, καὶ μύλις ἐτυλίχθη εἰς τὸν μανδύαν μου μετεβλήθη εἰς χιόνα. Παρατήρησα τὸν λοχαγὸν μετὰ σεβασμοῦ.

« Θὰ διανυκτερεύσωμεν ἐδῶ, εἶπε μὲ ὕφος δυσαρρεσκείας, τὸ ὄρος δὲν διαβαίνεται μὲ αὐτὸν τὸν καιρὸν. »

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην.

« Ἰπάρχουν νιφάδες εἰς τὸ ὄρος τοῦ Σταυροῦ;

— Ὁχι, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ ἀμαξηλάτης· ἀλλὰ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἔλθουν. »

Ἐπειδὴ δὲ ὁ σταθμὸς ὅπου ἤμεθα δὲν εἶχε δωμάτιον διὰ τοὺς περιηγητάς, ἠτοιμάσαν δι' ἡμᾶς καλῶς κακῶς καλύβην κατακαπνισμένην. Προσεκάλεσα τὸν σύντροφόν μου νὰ πῇ ἐν ποτήριον τεῖου διότι εἶχον πάντοτε εἰς τὰς κατὰ τὸν Καύκασον περιηγήσεις μου σιδηροῦν σαμοβάριον, μόνην μου παρηγορίαν.

Ἐξ ἑνὸς μέρους ἡ καλύβη ἡμῶν ἐστηρίζετο εἰς τὸν βράχον· τρεῖς δὲ ὑγραὶ καὶ ὀλισθηραὶ βαθμίδες ἤγον εἰς τὴν θύραν. Εἰσῆλθον ψηλαφητὶ καὶ ἐκτύπησα εἰς ἕνα βράχον. Οἱ ὄρεινοὶ ἀντιθάλαμον ἔχουσι τὸν σταῦλον. Δὲν εἶξευρα ποῦ νὰ ὑπάγω· ἐδῶ ἐβληχῶντο πρόβατα, ἐκεῖ ὀλάκτει κύων· κατ' εὐτυχίαν εἶδον μικρὰν πυρὰν, ἥτις μ' ἐδοῦθησε εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ὁπῆς, ἥτις ἐλέγετο θύρα· εἰσῆλθον καὶ παράδοξον θέαμα προσέβαλε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἡ καλύβη ἦτο ἀρκετὰ μεγάλη καὶ πλήρης ἀνθρώπων· εἰς τὸ μέσον αὐτῆς ἐκάθηντο δύο γραῖαι, πλῆθος παιδίων ῥακενδύτων καὶ ἰσχνὸς τις Γεώργιος. Ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου εἰς τὸ ἐνδον ἀπωθούμενος καπνὸς ἐσκίαζε τὸ θέαμα

τοῦτο καὶ ἀπέκρυπτε τὸ κατ' ἀρχὰς τὰ καθέκαστα. Ἐπλησιάσαμεν εἰς τὴν πυρὰν ἀνήψαμεν τὰς πίπας ἡμῶν καὶ μετ' ὀλίγον ἠκούσθησαν τοῦ σαμοβαρίου οἱ εὐθυμοὶ κοχλασμοί.

« Δυστυχεῖς ἄνθρωποι, εἶπον πρὸς τὸν λοχαγόν, δεικνύων τοὺς ἀκαθάρτους οἰκοδεσπότας παρατηροῦντας ἡμᾶς σιωπηλῶς καὶ ἡλιθίως.

— Ἀνόητοι ἄνθρωποι, ἀπεκρίθη· πιστεύετε ὅτι δὲν εἰξεύρουν τίποτε καὶ ὅτι εἶναι ἀνίκανοι νὰ μάθουν τίποτε! Τοῦλάχιστον οἱ Καβαρδῖνοι μας καὶ οἱ Σεσερνιανοὶ, οἵτινες δὲν εἶναι εἰμὴ λησταὶ καὶ ὀλόγυμνοι, πολεμοῦν ὡς μαινόμενοι· ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἔχουν διόλου κλίσιν πρὸς τὰ ὅπλα. Κάνεις ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ ἰδῇτε νὰ ἔχῃ ὑποφερτὴν μάχαιραν. Εἶναι ἀληθεὶς ὁσέεται! (Ὅσ' ἐστ ῥωσιστὶ σημαίνει τὸν ἕνον).

— Ἐμείνετε πολὺ εἰς τὴν Σεῖχναν;

— Μάλιστα, δέκα ἔτη μὲ τὸν λόχον μου ὡς φρουρὰ εἰς τὸ φρούριον τῆς Διόδου τοῦ Πέτρου. Τὸ γνωρίζετε;

— Ἦκουσα περὶ αὐτοῦ.

— Ἄ! αὐτοὶ οἱ μαχαιροβγάλται μᾶς ἐβγαλαν τὴν ψυχὴν. Τώρα, χάρις τῷ θεῷ, εἶναι ὀλίγον ἡσυχώτεροι· ἀλλὰ τότε ἑκατὸν βήματα ἐὰν ἀπεμακρυνώμεθα ἀπὸ τὸ πρόχωμα, εὕρισκαμεν κανένα δαίμονα μακρομάλλην σκοπὸν καὶ ἐὰν ἐχασμώμεθα ὀλίγον ἢ βρόχος εἰς τὸν λαιμὸν ἢ σφαῖρα εἰς τὴν κεφαλὴν. Ἄ εἶναι ἄνδρες!

— Καὶ βεβαίως θὰ σᾶς ἔτυχαν πολλὰ πράγματα; Εἶπον παρασυρόμενος ὑπὸ περιεργείας.

— Ἐννοεῖται. »

Τότε ἤρχισε νὰ στρίβῃ τὸν ἀριστερὸν μύστακα ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔγινε σκεπτικός. Ἐπεθύμουν πολὺ νὰ ἀκούσω ἀπὸ αὐτὸν καμμίαν ἱστορίαν, ἐπιθυμίαν κοινὴν ὅλων τῶν περιηγητῶν καὶ συγγραφέων. Τὸ τέϊον ἦτο ἔτοιμον· ἔλαβον ἀπὸ τὸν μάρσιπαν δύο τοῦ ταξιδίου ποτήρια καὶ γεμίσας αὐτὰ ἔθεσα τὸ ἕτερον πρὸ τοῦ συντρόφου μου. Ἐγεύθη αὐτὸ καὶ εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ. « Ναί, ἄλλοτε. » Ἡ ἐπιφώνησις αὕτη μοὶ παρέσχευ ἐλπίδας μεγάλας. Εἰξεύρω ὅτι οἱ παλαιοὶ στρατιῶται τοῦ Καυκάσου ἀγαπῶσι τὰς διηγήσεις· τόσον σπανίως τοὺς συμβαίνει νὰ διηγῶνται! Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν διάγουσι πέντε ἔτη χωρὶς νὰ ἔχωσι πρὸς ποῖον νὰ ὀμιλήσουν, μεταξὺ ἀγρίου ἔθνους καθ' ἑκάστην εἰς νέους κινδύνους ἐκτεθειμένοι καὶ εἰς τύχας τοσοῦτον παραδόξους, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ ἔχομεν δίκαιον νὰ λυπώμεθα ὅτι τόσον ὀλίγον γράφομεν ἡμεῖς οἱ Ῥῶσοι.

« Δὲν θὰ προσθέσετε ὀλίγον ῥῶμι, εἶπον πρὸς τὸν συνδαιτυμόνα μου· ἔχω ἄσπρον ῥῶμι, τῆς Τίφλιδος καὶ ἀπόψε εἶναι ψυχρός.

— Εὐχαριστῶ· δὲν θὰ βάλω.

— Διὰ τί;

— Διότι... τὸ ἔταξα. Ὅταν ἤμην ἀκόμῃ ἀνθυπολοχαγὸς ἠργήσαμεν μίαν ἐσπέραν ἐγὼ καὶ οἱ σύντροφοί· τὴν νύκτα ἐσήμανε τὸ πολεμικὸν καὶ προσήλθομεν εἰς τὰς τάξεις μισομεθυσμένοι. Ὁ Ἀλέξιος Πέτροβις τὸ ἔμαθε καὶ ἀπορῶ πῶς δὲν μᾶς εἰσήγαγε εἰς δίκην· καὶ εἶχε δίκαιον διότι ἡ μοναξία καὶ τὸ ῥακὶ ἀρκοῦν διὰ νὰ ἀφανίσουν ἓνα ἄνθρωπον. »

Ταῦτα ἀκούσας ἀπόλωσε σχεδὸν πᾶσαν ἐλπίδα· ἀλλ' ὑπέλαβε.

« Ὅταν οἱ Κιρκάσιοι μεθύουν εἰς γάμον ἢ λείψανον δέρονται σχεδὸν πάντοτε εἰς τὸ τέλος. Μίαν φορὰν μόλις καὶ μετὰ μόχθου ἐγλύττωσα καὶ ὅμως ἤμην εἰς ἡγεμόνος φίλου »

— Πῶς ἔτρεξε τὸ πρᾶγμα ;

Ὁ λοχαγὸς ἐγέμισε τὴν πίπαν του, τὴν ἀνῆψε καὶ ῥοφήσας καπνὸν ἀλλεπαλλήλως ἤρξατο ὡς ἔπεται.

« Ἦμην μὲ τὸν λόχον μου εἰς φρούριον τι πέραν τοῦ Φέρκ πρὸ πέντε περίπου ἐτῶν. Ἡμέραν τινα φθινοπωρινὴν ἔρχεται συνοδία ἐφοδίων καὶ μετ' αὐτοῦ νέος ἀξιωματικὸς εἰκοσιπενταετῆς περίπου ἐν μεγάλῃ στολῇ, ἀναγγέλλων μοι ὅτι ἔχει διαταγὴν νὰ μείνῃ μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ φρούριον. Τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ ἦτο τόσῳ κομψὸν καὶ τὸ χρῶμά του τόσον λευκόν, ἡ στολή του τόσον καινουργή, ὥστε εὐθὺς ἐμάντευσά ὅτι δὲν ἦτο πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν Κιρκάσον. »

« — Σὰς ἔστειλαν βεδοίως ἀπὸ τὴν Ρωσίαν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ;

— Μάλιστα, κύριε λοχαγέ, ἀπεκρίθη. Ἐλάβον αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς λέγων·

— Χαίρω καὶ ὑπερχαίρω· θὰ βαρυνθῆτε ὀλίγον ἀλλὰ θὰ ζήσωμεν ὡς καλοὶ συστρατιῶται. Κάμετέ με τὴν χάριν νὰ μὲ ὀνομάζετε ἀπλῶς Μάξιμον Μάξιμις καὶ νὰ μὴ ἐνδύεσθε τὴν μεγάλην στολὴν διὰ νὰ ἔρχεσθε εἰς ἐμέ. »

« Ἐδόθη αὐτῷ αἰκεμα καὶ ἐγκατέστη ἐν τῷ φρουρίῳ. »

— Καὶ πῶς ὠνομάζετο ; ἠρώτησα τὸν Μάξιμον Μάξιμις.

— Γρηγόριος Ἀλεξάνδροβις Πέσοριν, κάλλιστος νέος, σὰς βεδοίω· ἀλλὰ πολὺ παράδοξος. Ἐνίοτε, παραδείγματος χάριν, ἐν ᾧ ἔβρεχε καὶ ἦτο ψυχρὸς ἔμενε εἰς τὸ κυνήγιον ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ ἐσπέρας χωρὶς διόλου νὰ κουρασθῇ. Τὴν ἐπαύριον ἐκλείετο εἰς τὸ δωμάτιόν του διότι ἔπνεε ἐλαφρὸς ἄνεμος καὶ αὐτὸς ἐβεδοίονε ὅτι ἐκρύωσε. Τὸν εἶδα εἰκοσάκις προσβάλλοντα ἀγριόχοιρον, ἀλλὰ τὸν εἶδα καὶ νὰ ὠχρῇ καὶ νὰ τρέμῃ πρὸς τὸν κρότον παραθυροφύλλου. Πότε μὲν σιωπηλὸς, πότε εὐθυμὸς ὥστε ἀπεθνήσκομεν ἀπὸ τὸν γέλωτα... παράδοξος, τέλος πάντων· πρέπει νὰ ἦτο πλούσιος διότι εἶχε πλῆθος μικρῶν πραγμάτων πολυτίμων.

— Ἐμεῖς πολὺ μὲ ὑμᾶς ; ἠρώτησα πάλιν.

— Σχεδὸν ἐν ἔτος... τὸ ὅπαϊον δὲν θὰ λησμονήσω ποτέ. Πόσας φροντίδας δὲν μὲ ἐπροξένησε ;... ὑπάρχουν βεδοίως ἄνθρωποι προσωρισμένοι εὐθὺς ἅμα γεννηθέντες νὰ πάθωσι παράδοξα πράγματα.

— Παράδοξα ! ἀνέκραξα γεμίζων τὸ ποτήριόν του μὲ ἦθος περιεργείας.

— Ἀκούσατε. Ἐξ οὐέρστια μακρὰν τοῦ φρουρίου ἔζη πρίγκηψ τις σύμμαχος ἡμῶν. Ὁ υἱὸς του, νέος δεκαπέντε ἐτῶν, ἤρχετο καθ' ἡμέραν πότε διὰ τοῦτον τὸν λόγον πότε δι' ἐκαῖνον. Ἦτο νέος ὀρμητικὸς καὶ τὸν ἐχαδεύαμεν. Ἐν μόνον ἐλάττωμα εἶχε, τρομερὰν ἀπληστίαν χρημάτων. Ἡμέραν τινὰ ὁ Γρηγόριος Ἀλεξάνδροβις ὑπέσχετο παίζων νὰ τῷ δώσῃ ἐν δουκάτον εἰὰν ἠδύνατο νὰ ἀρπάσῃ τὴν καλλιτέραν αἶγα τοῦ πατρικοῦ ποιμνίου· καὶ τὴν ἀκόλουθον νύκτα τὴν ἔφερε σὺρον αὐτὴν ἀπὸ τὰ κέρατα. Ἐπαίζαμεν ἐνίοτε ἀπειλοῦντες αὐτὸν· τὰ ὀμμάτιά του ἐγέμιζαν αἷμα καὶ ἔθετε τὴν χεῖρα εἰς τὴν μάχαιραν. Αἱ ! Ἀζάμα, τῷ ἔλεγον, δὲν θὰ βαστάξῃς πολὺ τὸ κεφάλι σου· ὁ πατήρ σου θὰ δώσῃ λόγον. »

« Ἡμέραν τινὰ αὐτὸς ὁ πρίγκηψ ἦλθε διὰ νὰ μᾶς προσκαλέσῃ εἰς τὸν γάμον τῆς πρωτοτόκου κόρης του, καὶ ἐπειδὴ ἤμεθα φίλοι του, ἀν καὶ ἦτο Τάταρος, δὲν ἠδυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν. Ὅταν ἐφθάσαμεν πλῆθος σκύλλων μᾶς ὑπεδέχθησαν ὑλακτοῦντες σφοδρῶς· αἱ γυναῖκες ἐκρύβησαν· ὅσων δὲ ἐδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπον δὲν ἦσαν διόλου ὠραῖαι, πολλοὺ γε καὶ δεῖ. »

« — Εἶχα καλλιτέραν ἰδέαν περὶ τῶν Κιρκασίων γυναικῶν, εἶπεν ὁ Γρηγόριος Ἀλεξάνδροβις. »

« — Περίμενε » ἀπεκρίθη. Εἶχα τὸν σκοπὸν μου. »

« Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἡγεμόνος ἦτο ἄπειρος κόσμος διότι ὡς εἰξεύρετε οἱ Ἀσιανοὶ συνειθίζουσιν νὰ προσκαλῶσιν εἰς τοὺς γάμους τῶν ὅσους ἀπαντοῦν. Μᾶς ὑπεδέχθησαν μὲ μεγάλας τιμὰς καὶ μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν. Δὲν ἐλησμόνησα δὲ, ἀπὸ ὑπερβολὴν φρονήσεως, νὰ παρατηρήσω ποῦ ὠδήγησαν τοὺς ἵππους ἡμῶν. »

— Πῶς γίνονται οἱ γάμοι εἰς τὰ βουνὰ αὐτά ; ἠρώτησα τὸν λοχαγόν.

— Τίποτε πολὺ ἐκτακτον. Πρῶτον ὁ μουλλᾶς ἀναγινώσκει μίαν περικοπὴν τοῦ Κορανίου· ἔπειτα οἰδόνται δῶρα εἰς τοὺς νεονύμφους καὶ εἰς τοὺς γονεῖς· τρώγουν, πίνουν καὶ τὰ παιγνίδια ἀρχίζουν· κανεὶς ταλαίπωρος ἀνάπηρος, ἀκάθαρτος πολὺ καὶ ἀρκετὰ παχὺς, ἀναδίνειν ἵππον ἄθλιον, κάμνει τὸν γελωτοποιὸν πρὸς διασκεδάσιν τῆς ἐντίμου συντροφίας. Περὶ λύχνων ἀφᾶς ὁ χορὸς ἀρχίζει εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι δυστυχὴς τις γέρων ἐπαιξε κιθάραν τρίχορδον τῆς ὁποίας ἐλησμόνησα τὸ ὄνομα ἀλλ' ἦτις ὁμοιάζει μὲ τὴν εἰδικὴν μας βαράτλκαρ. Τὰ κοράσια καὶ τὰ ἄρρενα κατα-

τάσσονται εἰς δύο τάξεις κροτοῦσι τὰς χεῖρας καὶ ψάλλουν. Δύο ἐξ αὐτῶν προχωροῦν καὶ ἀποτείνουν ἀμοιβαίους στίχους τοὺς ὁποίους αὐτοσχεδιάζουσιν ἐπὶ τοῦ τυχόντος ἀντικειμένου· οἱ δὲ ἄλλοι ἀποκρίνονται ἐν χορῶ. Κατεῖχον μετὰ τοῦ Πέσοριν τὴν τιμητικὴν θέσιν· ἡ δευτερότοκος κόρη τοῦ ἡγεμόνος ἐπλησίασε καὶ ἔψαλεν εἰς αὐτὸν εἶδος φιλοφρονήματος.

— Τὸ ἐνθυμεῖσθε;

— Νομίζω ὅτι εἶναι αὐτὸ περίπου· « Οἱ νέοι ἡμῶν εἶναι καλοκαμωμένοι· φοροῦν ἐνδύματα χρυσοκέντητα· ἀλλ' ὁ νέος ἀξιοματικὸς εἶναι ὠραιότερος καὶ πλέον καλοκαμωμένος ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ἔχει χρυσὰ σειράδια. Εἶναι ὡς λεύκα μετὰξὺ αὐτῶν ἀλλὰ δὲν θὰ αὐξήσῃ, δὲν θὰ ἀνθίσῃ εἰς τὸν κήπον μας. » Ὁ Πέσοριν ἠγέρθη ἐχαίρετισε ἔθεσε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἔπειτα εἰς τὴν καρδίαν καὶ μετὰ παρκαλέσας τὸν ἀποκριθῶν ἀντ' αὐτοῦ· γνωρίζω κάλλιστα τὴν κερκασίαν γλῶσσαν καὶ διερμήνευσα τὴν ἀποκρίσιν του.

« Ὅτε ἀπεχώρησεν, εἶπα εἰς τὸν Γρηγόριον Ἀλεξάνδροβις.

« — Καὶ λοιπὸν! τί λέγεις;

« — Ὡραιότητα, ἀπεκρίθη.

« — Γνωρίζεις τὸ ὄνομά της;

« — Τὴν ὀνομάζουν Λευκὴν, » ἀπεκρίθη.

« Καὶ τῷ ὄντι ἦτο ὠραιότητα. Ἦτο δεκαεὶς ἐτῶν, ὑψηλὴ καὶ εὐειδής, εἶχε δὲ ὀφθαλμοὺς μέλανας ὡς δορκὰς καὶ εἰσδύοντας εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς ψυχῆς. Ὁ Πέσοριν ἦτο σκεπτικὸς καὶ παρετήρει αὐτὴν ἀδικοκώπως· καὶ αὐτὴ δὲ τὸν ἐκύτταζε πολυλάκις κρυφίως. Παρετήρησα ὅμως μετ' ὀλίγον ὅτι ὁ φίλος μου δὲν ἐθαύμαζε μόνος τὴν ὠραίαν ἡγεμονίδα· δύο ἄλλοι ὀφθαλμοί, πύρινοι ὀφθαλμοί, παρηκολούθουν αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἄκρην τῆς αἰθούσης. Ἀνεγνώρισα δὲ τὴν ἀρχαίαν μου γνωριμίαν τὸν Κάσβις. Οὐτε σύμμαχος ἦτο, οὐτε ἐχθρὸς· ἀλλὰ καίτοι εἰς οὐδὲν ἀναμιχθέντος ὑπῆρχον κατ' αὐτοῦ σφοδραὶ ὑποψίαι. Ἐφερε πολλάκις πρὸς ἡμᾶς πρόβια τὰ ὅποια ἐπώλει εὐθηνὰ ἀλλὰ χωρὶς νὰ καταβιβάσῃ ποτε τὴν τιμὴν. Ἐλέγετο ὅτι διέβαινε πολλάκις πέραν τοῦ Κουδὴν φορολογῶν καὶ τῷ ὄντι εἶχε ληστοῦ ἦθος. Ἦτο μικρὸς καὶ πλατὺς τοὺς ὤμους ἀλλ' εὐκίνητος ὡς διάβολος. Τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ ἦσαν πάντοτε ῥάκη, ἀλλὰ τὰ ὄπλα του ἀργυροκόσμητα. Ὁ ἵππος του ἦτο περίφημος εἰς πᾶσαν τὴν Καβαρδίαν καὶ τῷ ὄντι οὐδὲν δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὠραιότερον. Πολλάκις ἐπροσπάθησαν νὰ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ ὅλοι οἱ ἵππεις ἐξήλευαν τὸν Κάσβις δι' αὐτόν. Μὲ φαίνεται ὡς νὰ βλέπω ἀκόμη τὸ ἄλογον αὐτό· εἶχε τὴν τρίχα μαύρην ὡς πίσσαν, κνήμας λεπτὰς ὡς καλάμους καὶ ὀφθαλμοὺς ὡς τοὺς τῆς Λευκῆς. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο ῥωμαλέον καὶ καλῶς δα-

μασμένον... ἔκαμνε καὶ πενήντα οὐέρετια τρέχον· ἠκολούθει τὸν κύριον του ὡς σκύλλος, ἀνεγνώριζε μάλιστα καὶ τὴν φωνὴν του. Τί ἄλογον!

« Τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο ὁ Κάσβις ἦτο σοβαρώτερος ἔτι πλέον τοῦ συνήθους καὶ παρετήρησα ὅτι εἶχεν ἐνδυθῇ θώρακα, ἀλυσιδωτὸν ὑπὸ τὸ ἐνδυμᾶ του. Ἀντὶ τὸν ἔβλεπε διὰ τίποτε, διανοήθην, θὰ ἔχη τὸν λόγον του.

« Ὁ καύσων ἦτο πνιγρὸς καὶ ἐξῆλθεν διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ ὀλίγον. Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινὴ καὶ ἡ ὀμίχλη ἐξετείνετο ἤδη ἐπὶ τῶν κοιλάδων. Ἐνόμισα καλὸν νὰ ὑπάγω πρὸς τὸν σταῦλον ὅπου ἐδέθησαν οἱ ἵπποι διὰ νὰ ἴδω ἔάν εἶχον τροφήν. Ἄλλως τε ἡ φρόνησις δὲν πειράζει εἰς τίποτε... Εἶχα ὠραῖον ἵππον τὸ ὅποιον πολλοὶ Καβαρδῖνοι εἶχον παρατηρήσει μὲ ζηλότυπον βλέμμα.

« Πραχωρῶ παρὰ τὸν φραγμὸν καὶ αἶφνης ἀκούω ὀμιλίας· ἡ μία φωνὴ τὴν ὁποίαν ἀνεγνώρισα εὐθὺς ἦτο τοῦ Ἀζάμα, τοῦ υἱοῦ τοῦ ἡγεμόνος· ἡ ἄλλη ταπεινότερα, σπανίως ἠκούετο. Περὶ τίνος ὀμιλοῦν; διανοήθην; Μήπως διὰ τὸ ἄλογόν μου ἐπλησίασα εἰς τὸν φραγμὸν καὶ ἔτεινα τὸ οὖς. Ἐνίοτε ἔνεκα τοῦ ἐκ τῆς οἰκίας ἐρχομένου κρότου τῆς μουσικῆς καὶ τῶν ἀσμάτων ἔχانون τὴν σειρὰν συνομιλίας ἦτις μὲ ἐνδιέφερε τὰ μάλιστα.

« Ἐχεις ὠραῖον ἄλογον ἔλεγεν ὁ Ἀζάμας ἐάν ἤμην κύριος τῆς οἰκίας καὶ εἶχα τριακοσίας φοράδας εἰς τὰς ἀγέλας μου, ἔδιδα τὸ ἥμισυ διὰ τὸν καλὸν σου κέλητα, Κάσβις.

« Ἀ! Κάσβις » εἶπα κατ' ἐμαυτὸν ἐνεθυμηθεὶς τὸν θώρακα.

« Ναὶ, ὑπέλαβεν ὁ Κάσβις, δὲν εὐρίσκεις ὁμοίον τοῦ εἰς ὅλην τὴν Καβαρδίαν. Μίαν φορὰν πέραν τοῦ Τερέκ διεσπάρημεν ὑπὸ τῶν Ῥώσων τῶν ὁποίων ἠθελήσαμεν νὰ ἀρπάσωμεν τὰ ποίμνια, ὅλοι ἐφρευγον ὅπως ἠδύνατο. Ἐγὼ κατεδιωκόμην ὑπὸ τεσσάρων Κοζάκων· ἤκουα ἤδη τὰς κραυγὰς των καὶ εἶχον πρὸ ἐμοῦ πυκνὸν δάσος. Ἐπλαγίσασα εἰς τὸ ἐφίππιον καὶ ἀφιερώθην εἰς τὸν Ἀλλάχ καὶ κατὰ πρόωτον ἐπὶ ζωῆς μου προσέβαλα τὸ ἄλογόν μου μὲ κτύπον μάστιγος. Ἐρμησε δὲ ὡς πτηνὸν μετὰξὺ τῶν κλάδων. Αἱ ὀξεῖαι ἄκκνθαι ἐξέσχισαν τὸ ἐνδυμᾶ μου· θὰ ἔπραττα φρονιμώτερα ἐάν ὠλισθαίνον κατὰ γῆς καὶ ἐκρουπτόμην εἰς τοὺς θάμνους· ἀλλὰ δὲν ἀπεφάσιζα νὰ ἀφήσω τὸ ἄλογόν μου καὶ ὁ προφήτης μὲ ἀντέμειψε. Οἱ Κοζάκοι μὲ κατεδίωκον ἐκ τοῦ πλησίον πολὺ καὶ αἱ σφαῖραι αὐτῶν ἐσύρισσαν περὶ ἐμὲ... Φθάνω εἰς τὴν ὄχθην θαλαίας ρευματίας. Τὸ ἄλογόν μου διστάζει πρὸς στιγμὴν ὀρμῇ καὶ οἱ ὀπίσθιοι πόδες σκάπτουσι τὸ ἀντίπεραν χεῖλος· μένει κρεμᾶμενος ἀπὸ τοὺς δύο ἐμπροσθίους· ἔρριψα τοὺς χαλινοὺς καὶ ἔπεσα εἰς τὸν χάνδακα τὸ δὲ ἄλογον ἐλαφρῶθεν ἐσώθη. Οἱ Κοζάκοι εἶδον ὅλα ταῦτα, ἀλλ' ἐ-

νόμισαν ὅτι ἀπέθαναν καὶ δὲν ἐφρόντισαν πλέον περὶ ἐμοῦ· τοὺς ἤκουσα ὁρμῶντας εἰς καταδίωξιν τοῦ ἵππου μου. Ἡ καρδιά μου ἦτο περίλυπος· κατέβην τὸν χάνδακκ ἐπὶ βαθέως χόρτου καὶ παρετήρησα. Εἰδὼν τινὰς Κοζάκους τρέχοντας ἐπὶ ἀπεράντου πεδιάδος καὶ τὸν Καρακὺζην μου πηδῶντα πρὸ αὐτῶν. Εἰς τῶν Κοζάκων διέβη παρ' αὐτὸν καὶ ἔρριψε δις τὸν βρόχον καὶ παρ' ὀλίγον τὸν συνέλαβε· ἔτρεμα καὶ ἔκλεισα τὰ ὄμματά μου καὶ ἤρχισα νὰ προσεύχωμαι. Ὀλίγον ἔπειτα παρατηρῶ καὶ βλέπω τὸν ἀκούραστὸν μου κέλητα νὰ πηδᾷ μὲ ἀνωρθωμένην τὴν οὐράν, ἐλεύθερος ὡς ὁ ἀῆρ καὶ τοὺς γκιοῦρας ἐπαισχύντως ἔρποντας ἐπὶ τῶν ἀποκαμόντων ἵππων των. Μὰ τὸν Ἀλλάχ! λέγω τὴν ἀλήθειαν, τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν. Ἐμείνα εἰς τὸ βέδυμα μέχρι τοῦ μεσονυκτιοῦ. Αἰφνης ἀκούω εἰς τὸ σκότος καλπασμὸν ἀλόγου τρέχοντος παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ χάνδακος, πνευστιῶντος, χρεματίζοντος, κτυποῦντος τὴν γῆν διὰ τοῦ ποδὸς καὶ ἀναγνωρίζω τὸν Καρακὺζην μου· ἦτον ἐκεῖνος ὁ φίλος μου, ὁ σύντροφός μου. Ἐκτοτε δὲν ἐχωρίσθημεν πλέον. »

« Καὶ τὸν ἤκουσα θωπεύοντα διὰ τῆς χειρὸς τὸν λεῖον λαιμὸν τοῦ ἵππου του καὶ δίδοντα εἰς αὐτὸν χίλια χαδευτικὰ ὀνόματα.

— « Ἐὰν εἶχα ἀγέλην χιλιῶν φοράδων, εἶπεν ὁ Ἀζάμας σὲ τὴν ἐδίδα ὀλόκληρον ἀντὶ τοῦ Καρακὺζη σου.

« — Δὲν τὸ ἐδεχόμην » ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ Κάσβις.

« Ὁ Ἀζάμας ὑπέλαβε κολακεύων αὐτόν.

« — Ἀκουσέ με, Κάσβις, εἰς ἄνθρωπος ἀνδρεῖος καὶ ἀτρόμητος ἵππευς· ὁ πατήρ μου φοβεῖται τοὺς Ρώσους καὶ δὲν μὲ ἀφίνει νὰ ὑπάγω εἰς τὸ βουνόν. Δός με τὸ ἄλογόν σου καὶ κάμνω ὅ,τι θέλεις· κλέπτω εἰς τὸν πατέρα μου τὴν καλλιτέραν του καραβίαν καὶ τὸ ξίφος του, — τὸ δαμασκηνὸν ξίφος του, — τὸ ὅποιον τρυπᾷ τὸν ἄνθρωπον χωρὶς νὰ τὸ πατήσῃ κανεὶς, καὶ, ἂν θέλῃς ἀκόμη, τὴν φαρέτραν του ἢ ὅποιά εἶναι ὅσον καλὴ καὶ ἡ εἰδική σου. »

« Ὁ Κάσβις ἐσιώπη.

« — Ὅτε πρῶτον εἶδα τὸ ἄλογόν σου, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀζάμας, ἀνωρθοῦτο εἰς τοὺς ὀπισθίους πόδας· ὑπὸ σὲ, ἐπήδα ἀνοῖγον τοὺς ρώθωνάς του καὶ οἱ πόδες, του κατεσύντριβον καὶ ἐξεῖρριπτον τὰς πέτρας· ἡσθάνθη εἰς τὴν ψυχὴν καὶ ἀκατανόητον· ὅλα μὲ ἐγιναν ἀδιάφορα· ἐθεώρουν μὲ κταφρόνησιν τὰ καλλίτερα ἄλογα τοῦ πατρός μου καὶ ἐντρεπύμην νὰ τὰ ἀναβῶ· ἤρχισα νὰ βαρύνωμαι. Ἐμείνα ὁλοκλήρους ἡμέρας καθήμενος εἰς βράχον· ἀδιακόπως ἐνόμιζα ὅτι βλέπω τὸ μαῦρόν σου ἄλογον καὶ τὸ ὑπερηφανόν του βᾶδισμα, τὸν ὑαλιστερόν καὶ ἔρθιον ὡς βέλος λαιμόν του· μὲ ἔβλεπε μὲ βλέμ-

ματα διαπεραστικά, ὡς ἂν ἤθελε νὰ μὲ εἰπῇ τίποτε. Ὁ ἀποθάνω, Κάσβις, ἐὰν δὲ μὲ τὸ πωλήσῃς. » Εἶπεν ὁ Ἀζάμας μὲ φωνὴν τρέμουσαν. Σ.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ.

Δὲν προτιθέμεθα νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα τοὺς ἐξ ἀδάμαντας τοῦ Ἰονίου πελάγους, καθ' ὅσον τοῦτο καὶ χρόνου δεῖται πολλοῦ καὶ γνώσεων οὐ σμικρῶν καὶ βαθείας μελέτης καὶ ἐπιτοπίου διατριβῆς. Καλὸν εἶναι ὅμως οἱ ἐν ἐκάστη τῶν Ἰονίων νήσων σοφοὶ νὰ ἐγκύψωσιν εἰς ἱστορικὴν, ἀρχαιολογικὴν καὶ κοινωνικὴν περιγραφὴν τῆς νήσου, ἐν ᾗ τὰς διατριβὰς ποιοῦνται, καὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο προτρέπομεν αὐτοὺς σπουδαίως. Ἡ μελέτη τῶν ἐλληνικῶν τούτων χωρῶν, τῶν λαμπρῶν καρπῶν καὶ ἀφθόνους παραγωγουσῶν, εἶναι βεβαίως ἀναγκαιοτάτη εἰς τὴν συγγραφὴν ὅποιουδήποτε μέρους τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας, οὐ μόνον δηλ. τῆς γενικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς μερικῆς.

Μόνον σκοπὸν ἐνταῦθα προεθέμεθα νὰ δεῖξωμεν ἐξ ἀπόπτου τὰ ἐξ ἐκείνα μέρη τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς γῆς τὰ δι' ἀσθέντου πατριωτισμοῦ καὶ ἀκαμάτου ἐνεργείας συντείναντα εἰς τὴν διάσωσιν τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς ὀρθοκείας καὶ εἰς τὴν ἐλευθέρωσιν μέρους τινος τῆς ἐλληνικῆς χερσονήσου, καὶ μέχρι τοῦ νῦν συντόμως ἀγωνιζόμενα εἰς ἀπόσεισιν τοῦ ζυγοῦ καὶ ἐλευθέρωσιν τῶν χείρονα πασχόντων ἀδελφῶν.

Φαίνεται ἐκεῖ ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἰονίου Δημοκρατίας νήσος Κέρκυρα ἢ Ζαθέη, κλειὴ μὲν τῆς Ἰονίου θαλάσσης, σχῆμα δὲ δρεπάνου ἔχουσα, ὅθεν καὶ τὸ πρῶτον αὐτῆς ἔνομα, σταθμὸς δὲ στρατιωτικὸς εὐθετος πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν γειτόνων ἀκτῶν τῆς Ἠπείρου, ἀνδρας ὡς τὸν Νικηφόρον Θεοτόκην καὶ Εὐγένιον τὸν Βουλγαρὴν καὶ τὸν ἀειπόθητον Κυβερνήτην γεννήσασα. Ἐκεῖθεν ἀφίπταται ὁ πελαργὸς ἐκεῖνος πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦτον τὸν ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ πελοποννησιακῷ ἐδάφει δαφνώδους ἀρχαίου ναοῦ, αἰσιος οἰωνός, τὴν μέλλουσαν τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης ἔνωσιν καὶ εὐτυχίαν προαγγέλλων.

ὑπὸ τὴν Κέρκυραν καὶ τὰς κορυφὰς αὐτῆς ἰδοὺ οἱ Παῆοι, ἴσως ἄλλοτε εἰς ἐν τῇ Κερκύρᾳ συνεχόμενοι. Ἀντικρὺ δ' αὐτῶν ὑψοῦται ἡ τάλαινα Πάργα ἐξ ἧς ὁ ζέφυρος στενάζων καταπνέει.

Λάμπει περαιτέρω ἀστερισμός, οὕτως εἰπεῖν, τριῶν νήσων τῆς Λευκάδος, τῆς Ἰθάκης καὶ τῆς μεγίστης τῶν ἑπτὰ Κεφαλληνίας. (*) Ἀπὸ τῆς

(*) Δὲν ὁμιλοῦμεν ἐνταῦθα περὶ τῶν Κυθήρων διότι μακρὰν καίμενα δὲν φαίνονται ἐν τῇ εἰκόνι.